

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

Meddelat: 18/6 2007

30 kap. 5 § kyrkoordningen

Kyrkade att biskopen S skulle förklaras obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst. K anförde att S hade brutit de löften han avgav vid sin biskopsvigning samt hade genom sitt sätt att utöva sitt uppdrag skadat det anseende som en biskop bör ha.

K anförde till stöd för sin anmälan bl.a. följande. "Anmälan har varit anställd som komminister i Js församling sedan den 22 augusti 2005.

Domkapitlet i X stift bedömde vid befogenhetsprövning enligt 31 kap. 14 § kyrkoordningen i beslut av den 19 september 2006 att hinder mot uppsägning eller avsked av anmälan inte förelåg. Samma dag beslutade domkapitlet om att tilldela anmälan skriftlig erinran enligt 31 kap. 12 § första stycket 4 kyrkoordningen. - - -

Domkapitlets beslut rörande befogenhetsprövning - - - har undanröjts av Svenska kyrkans överklagandenämnd i beslut den 17 januari 2007. Domkapitlets beslut tilldela anmälan skriftlig erinran enligt 31 kap. 12 § första stycket 4 har i beslut den 17 januari 2007 upphävts av Överklagandenämnden såvitt gäller vad som förevarit vid samtal mellan anmälan och Js EFS-förening men kvarstår såvitt gäller vad som förevarit i samband med konfirmationsundervisning.

Js församlings begäran om befogenhetsprövning är synnerligen svagt underbyggd. Det framstår som helt uppenbart att vad Js församling har anfört inte utgör skäl för vare sig uppsägning eller avsked. Vidare framgår det tydligt att konflikten i Js församling mellan kyrkorådet och anmälan i grunden beror av divergerande uppfattningar rörande utövandet av vigningstjänsten. Detta måste anses ha stått helt klart också för biskop S. I syfte att gå arbetsgivaren Js församling och Js EFS-förening till mötes, och därmed också undvika att en latent konflikt i X stift mellan Svenska kyrkan och Evangeliska Fosterlandsstiftelsen skulle blossa upp, har emellertid biskop S valt att, mot bättre vetande, medge Js församling rätt att säga upp eller avskeda anmälan. Biskop Ss ställningstagande har väckt uppehåll och upprördhet i Js församling och E kontrakt. Biskop S har genom sitt ställningstagande brutit mot sitt löfte att upprätthålla och värna kyrkans ordning och dessutom i avsevärd mån skadat det anseende som en biskop bör ha.

Vidare har biskop S helt ignorerat de signaler om missförhållanden i Js församling som har nått honom. Inga som helst tillsynsåtgärder har vidtagits av biskop S riktade mot församlingen eller dess kyrkoherde trots de uppenbara missförhållanden som råder. Denna ignorans torde bero på att ifrågavarande signaler så gott som uteslutande har kommit från anmälan, som biskop S, av skäl som har anförts här ovan, inte velat höra på. Härigenom har biskop S brutit i sitt uppdrag att utöva tillsyn över Js församling och han har dessutom brutit sitt löfte att upprätthålla och värna kyrkans ordning.

Slutligen har biskop S medverkat till att anmälan har tilldelats skriftlig erinran bland annat på den grunden att anmälan i egenskap av församlingspräst och före detta predikant i Js EFS-förening har riktat skarp kritik mot styrelsen för Js EFS-förening såvitt gäller dess upplåtelse av bönhuset till en i E allmänt känd person som utövar ockult verksamhet och mot betalning tillhandahåller allmänheten ockulta tjänster. Härigenom har biskop S brutit mot sitt löfte att stå fast i kyrkans tro, försvara den och tillse att Guds ord blir rent och klart förkunnat så som det är oss givet i Den Heliga Skrift och omvitnat för oss i vår kyrkas bekännelse. Biskop S har inte heller visat den vaksamhet och klokhet ifråga om ockult liknande verksamhet som borde följa av hans uppdrag som biskop.

Biskop S har också varit ansvarig för att nedsättande omdömen om anmälan som person och som präst har spritts till företrädare för V stift och U stift i samband med att anmälan skulle behörighetsprövas för tjänst i dessa stift. Dessa omdömen grundar sig på vad Js församling har åberopat i sina inlagor samt på domkapitlets överklagade och nu till allra största delen undanröjda beslut. Det har varit ansvarslöst av biskop S, och dessutom i strid med kyrkoordningen, att låta

sprida dessa omdömen innan ett slutligt beslut har förelagat. Genom biskop Ss agerande i detta avseende har anmälares anseende som präst skadats på ett mycket allvarligt vis och hans möjlighet att söka annan tjänst i Svenska kyrkan i praktiken omöjliggjorts. Till följd härav har anmälares av domkapitlet i V stift också förklarats olämplig för viss prästtjänst. Biskop Ss agerande i denna del kommer att bli föremål för polisutredning.

Sammanfattningsvis får biskop Ss hantering av problematiken i Js församling anses som mycket anmärkningsvärd. Istället för att, i enlighet med sitt uppdrag, värna Svenska kyrkans ordning, tro och bekännelse, har biskop S, mot bättre vetande, konsekvent fallit undan för Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och dess företrädare i Js församling och Bs distrikt och i enlighet härmed har brutit de löften som avgavs vid biskopsvigningen sant har genom sitt 'offrat' en församlingspräst som blivit obekvämt på grund av att han stått upp för kyrkans ordning, tro och bekännelse. På grund av vad som här ovan har anförts bör biskop S fråntas rätten att utöva kyrkans vinningstjänst såvitt gäller uppdraget som biskop."

Kingav och åberopade till stöd för sin anmälan handlingar ur domkapitlets ärenden angående befogenhetsprövning och obehörighet att utöva kyrkans vinningstjänst samt ett protokoll från sammanträde med domkapitlet i V stift den 20 oktober 2006. Han ingav vidare ett beslut fattat av domkapitlet i X stift den 3 maj 2007 gällande en av K gjord anmälan mot tillförordnade kyrkoherden i Js församling.

Sytrade sig över anmälan och anförde följande. "Inledningsvis vill jag betona att de beslut som anmälares hänvisar till har fattats av domkapitlet i X stift, inte av mig personligen. Föredragande i ärendena var domkapitlets domarledamot, lagman em. D, och det är också han som huvudsakligen handlagt de båda ärendena.

Kyrkoordningens regler kring uppdraget som präst är komplicerade till sin karaktär och att Överklagandenämnden kommit fram till ett annat slut än domkapitlet vid prövningen av de här aktuella ärendena kan inte anses särskilt anmärkningsvärt. Det bör också framhållas att domkapitlets beslut om att tilldela anmälares en erinran stod fast hos Överklagandenämnden.

Beträffande den anförda bristen på tillsynsåtgärder har X stift länge arbetat för att främja arbetsituationen i Js församling. Stiftet har genom sin strukturgrupp verkat för att skapa en mer ändamålsenlig församlingsindelning genom en sammanslagning av Js och Ns församlingar. Stiftet har också aktivt medverkat till att lösa vakanssituationen på kyrkoherdetjänsten i J. Kontraktsprosten har på biskopens uppdrag haft flera kontakter med kyrkorådet och dess ordförande med anledning av personalsituationen i församlingen. Slutligen har en psykosocial utredning med uppföljande samtal gjorts av stiftets personalkonsulenter.

Några nedsättande omdömen om anmälares har inte lämnats från X stift. Vid förfrågan från V stift har däremot stiftsjuristen T informerat om att domkapitlet har handlagt två ärenden som berör anmälares. Stiftsjuristen har också lämnat ut domkapitlets beslut i dessa ärenden. Domkapitlets beslut är offentliga och det finns, såvitt jag kan utläsa, inget i kyrkoordningen som hindrar att besluten lämnas ut trots att de har överklagats.

Sammanfattningsvis bedömer jag att jag har handlat i enlighet med kyrkoordningen och mina vinningslöften samt med Svenska kyrkans bästa som mål. "

Kgenmälde bl.a. att det bestreds att S har vidtagit någon faktisk tillsynsåtgärd såvitt gäller arbetsituationen i Js församling och att det vid Arbetsmiljöverkets inspektion den 13 mars 2007 uppdagats en rad missförhållanden. K vidhöll att företrädare för X stift på uppdrag av S lämnat nedsättande omdömen om honom som präst och människa samt åberopade muntlig bevisning i form av vittnesförhör till stöd för detta.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Eva Brunne och Kerstin Bergman) anförde i beslut den 16 juni 2007:

Förfarandet i Ansvarsnämnden är skriftligt. Uppgifter får dock lämnas och inhämtas muntligt, om det kan anses vara till fördel för utredningen. Ansvarsnämnden finner att de av K åberopade vittnesförhören är obehövligen varför begäran därom lämnas utan bifall.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden skall självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen skall Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vagningslöften.

Ansvarsnämnden skall med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vagningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vagningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Det kan först konstateras att de beslut som K kritiserat är fattade av domkapitlet och inte av biskopen personligen. Domkapitlet står inte under Ansvarsnämndens tillsyn och anmälan i dessa delar föranleder därför inte något Ansvarsnämndens vidare yttrande. Ansvarsnämnden finner i övrigt inget i utredningen i ärendet som visar att S genom sitt agerande eller föregivna brist på agerande har brutit mot sina vagningslöften eller på något sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Ks anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida.

Ansvarsnämndens beslut:

1. Ansvarsnämnden avslår Ks begäran om muntlig bevisning
2. Ks anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden.

Ärendenummer: AN 2007/2

Beslut 5/2007